

Demokratik İşsizlik açılımı!

İşsizlik deyince **iki önemli veriye** odaklanıyorum. Biri, **tarım dışı istihdam**. Diğeri de **çalışanların oranı**. Tarım istihdamına bakmıyorum. Çünkü tarımda çalışan kesimin istihdama katkısı yok.

Mayıs'ta tarım dışı istihdam bir önceki aya göre **300 bin kişi** arttı. İşsizlik oranı

yüzde 18.2'den **yüzde 17'**ye geriledi. Bahçeşehir Üniversitesi Ekonomik ve Toplumsal Araştırmalar Merkezi (**BETAM**), istihdamdaki artışın nedenini büyük ölçüde mevsimselliğe bağlıyor.

Diyor ki; **"Mevsimsellikten arındırılmış verilere Mayıs**

ayında tarım dışı istihdam edilen kişi sayısı nisan ayına göre 15 bin 600 kişi geriledi. Tarım dışı işsizlik oranı yüzde 18.4'ten yüzde 18.6'ya çıktı."

Tarım dışı istihdam geçen yıl **yüzde 11.5'tu**. Bu yıl **yüzde 17'**ye çıktı. Tarım dışı istihdamda geçen yıla göre büyük bir sıçrama var.

Özellikle Nisan'da sanayi dip yapmış, çalışan sayısı **3 milyon 814 bine** inmişti. Mayıs'ta çalışan sayısı **3 milyon 829 bine** çıktı ve **15 bin kişi** yeniden işe döndü.

Açıkçası, Mayıs'ta imalat sanayii dipten dönüş sinyali verdi.

Tarım dışı istihdama bakarken **imalat** sanayi, **inşaat** ve **hizmetler** sektörünü bir bütün olarak değerlendiriyoruz.

İmalat sanayiinde mevsimsellik etkisi çok sınırlıdır. İmalat sanayii bize iş daralması sürüyor mu, yeni iş alanları açılıyor mu? Bunu gösterir.

TÜİK verilerine göre tarım dışı işsiz sayımız **3.6 milyona** dayandı. İmalat sanayiinde çalışan sayısı **466 bin** kişi azaldı.

Hizmetler sektöründe geçen yıla göre istihdamda **69 bin iş** yaratıldı.

İnşaat sektöründe ise **59 bin iş** azalması oldu. Dolayısıyla imalat sanayiindeki iyimser hava biraz borsadaki yalancı bahara benziyor. İşgücü piyasasında hâlâ işler iyi değil. Rehavete kapılmayalım.

Mevcut işler daralıyor. Yeni iş alanları açılmıyor. Gençler dalga dalga işgücü piyasasına geliyor. Mayıs'ta 792 bin genç işgücü piyasasına girmiş. İşsizlik, **"saatli bomba"** gibi! Kabul edelim, **2009** kendimizi mutlu hissedeceğimiz bir yıl değil! Küçülüyoruz.

Görünen o ki, 2010'da küçülmeye devam edeceğiz. Türkiye'nin iş ve aş yaratması için her yıl ortalama **yüzde 7** büyümesi gerekiyor. Bu tablo gösteriyor ki, **ümitli kırk işsizleri** bir yana bırakırsak, istihdam piyasasına giren genç nüfus, işsizlik sorununun çözümünün kolay olmadığını gösteriyor. Çünkü işgücü piyasalarında artan nüfus baskısı var.

Türkiye, işsizlik sorununu artık tek başına büyüme ile de çözemez!.. Kesinlikle Türkiye'ye **"Demokratik Kürt Açılımı"** gibi **"Demokratik İşsizlik Açılımı"** gerek!

Acil olarak **aktif istihdam tedbirleri** devreye sokulurken, **sosyal programlar** uygulanmalı!

İşgücü piyasalarında hepimizi zor bir tablo bizi bekliyor.

Zeytin ayrı Zeytin İskelesi ayrı!

Geçen cuma günü **Tire**'deydim. **15 kişiye** iş ve aş yaratan yeni bir fabrikayı gezdim. Bir yılda ABD'li danışmanlardan alınan bilgiyle yoğrulmuş ve yaratılmış, **"Zeytin İskelesi"** markasını gördüm.

Krizin göbeğinde yeni açılmış bir fabrika ve yeni yaratılmış bir markayı görmek beni mutlu etti. Yeni yatırım benim için pozitif bir açılım anlamına geliyor.

Zeytin İskelesi'nin sahibi Tireli tekstilci **Kuloğlu** ailesi. Yıllardır tekstil işiyle uğraşan **İsmail Kuloğlu**, iki yıl önce karar vermiş, çocuklarıyla birlikte yola çıkmış. 10 yıllık zeytinyağı birikimine sahip **Fatih Cenikli** ve ekibiyle birlikte çalışmaya başlamış.

Fabrikanın tüm makineleri ve şişeler İtalya'dan gelmiş. Yüksek alım gücüne hitap eden bir marka yaratılmış. Yatırım güzel, iş heyecanlı. Karşımızda **200 bin** tonluk zeytin, **100 bin** tonluk zeytinyağı pazarı var. Sayısı **5'i** geçmeyen büyük marka, **yüzde 60'ı** merdivenaltı üreten piyasa ile cebelleşiyor!

Alım gücü çok düşmüş Türkiye'de daha yüksek alım gücüne hitap eden bir marka acaba bu koşullarda nasıl müşteri bulacak?

meliha.okur@sabah.com.tr

SMS: 4122-MO (MESAJ)